

<https://doi.org/10.26881/rgtn.2024.19>

TAK ŚWIĘTUJĄ ŻEGLARZE! OBCHODY 100-LECIA YACHT KLUBU POLSKIEGO GDYNIA

W 1924 r., z inicjatywy Antoniego Aleksandrowicza – architekta, artysty, scenografa i dekoratora, a jednocześnie pasjonata żeglarstwa i konstruktora łodzi żaglowych – powstał Yacht Klub Polski. Jego oficjalna rejestracja nastąpiła 10 grudnia 1924 r., a pierwszym komandorem został gen. Mariusz Zaruski. Od samego początku integralną częścią założonego w Warszawie Klubu był Oddział Morski w Gdyni, który w 1928 r. uzyskał pełną samodzielność. To właśnie od niego wywodzi swój początek obecny Yacht Klub Polski Gdynia¹. W 2024 r. YKP Gdynia świętował 100-lecie swojego istnienia.

Klamrą otwierającą i zamykającą obchody były dwie daty, mające w tradycji Klubu szczególne znaczenie: w dniu Święta Narodowego 3 Maja odbyła się inauguracja obchodów i jednocześnie, tradycyjnie, uroczyste podniesienie bandery rozpoczynające sezon żeglarski. Natomiast 11 listopada, w dzień Narodowego Święta Niepodległości, zgodnie z przyjętym zwyczajem zakończono sezon poprzez opuszczenie bandery, zwieńczeniem obchodów była zaś uroczysta gala zorganizowana wieczorem w Konsulacie Kultury w Gdyni.

Rozpoczęcie i kończenie sezonu w dniu najważniejszych dla Polski świąt narodowych to od lat zwyczaj YKP Gdynia, mająca podkreślić nie tylko sportowe wartości, na których Klub jest oparty, ale także towarzyszący mu patriotyzm i przywiązanie do tradycji. Już w akcie założycielskim jasno określono:

Sport żaglowy rozwinie w młodzieży naszej typ Polaka o szerokiej klatce piersiowej i o szerokiej duszy. Przysposobi i zahartuje do ponoszenia trudów w czasie wojny, gdy obrona granic Rzeczypospolitej tego zażąda. Chcemy iść ku bursztynowym brzegom Bałtyku, przygotowani do opanowania go i wyszkoleni w sztuce żeglarskiej. Chcemy stać się narodem żeglarskim, który potrafi z dumą rozwinąć swoją banderę państwową. Sport żeglarski wytworzy typ ludzi twardych, umiających spojrzeć w oczy każdemu niebezpieczeństwu, wyrobi człowieka odważnym i śmiałym, o mocnych nerwach².

¹ A.M. Sosnowski, *Yacht Klub Polski 1924–1999. Zarys historii i dzień dzisiejszy*, Warszawa 1999, s. 15–16, 98–99.

² *Polski Yacht Klub*, „Biuletyn Nautologiczny” 1958, nr 4, s. 23.

Rzeczywiście, w czasie II wojny światowej wielu członków Klubu poległo, służąc Ojczyźnie. Mając na uwadze patriotyczny etos, manifestujący się w licznych działaniach YKP Gdynia na przestrzeni lat, nie dziwi, że hasłem obchodów było: „100 lat dla Polski”. Do tych często niełatwych doświadczeń odwołał się także Komandor Yacht Klubu Polski Gdynia Marek Stawiszyński w czasie uroczystości wieńczącej obchody:

Przygotowując się do dzisiejszej gali zastanawiałem się nad właściwym słowem, które byłoby adekwatne do stulecia Yacht Klubu Polski Gdynia. Wiem teraz, że jest to słowo „dziękuję”. Chciałbym podziękować zatem wszystkim za to, że jesteśmy tu razem, za stuletnią historię naszego klubu, choć była ona nierzadko trudna. Chciałbym wreszcie podziękować wszystkim członkom klubu, których nie ma z nami i odeszli na wieczną wachtę³.

Na obchody 100-lecia YKP Gdynia złożyło się wiele wydarzeń i inicjatyw. Należały do nich nie tylko szczególne edycje kluczowych imprez cyklicznych organizowanych przez YKP Gdynia (Puchar Prezydenta Miasta Gdyni – 7–9.06.2024 r., Puchar YKP Gdynia – 18–21.05.2024 r., Puchar Trenerów rozgrywany w ramach Gdynia Sailing Days – 10–13.07.2024 r.), ale także te wyjątkowe dla 100-lecia YKP Gdynia przedsięwzięcia (m.in. odsłonięcie w Alei Żeglarstwa Polskiego tablicy admirała Józefa Unruga – 3.05.2024 r., Dzień Otwarty YKP Gdynia – 15.08.2024 r., uroczysta Gala 100-lecia – 11.11.2024 r.)⁴. Szczególnie cenną inicjatywą był z pewnością Dzień Otwarty, podczas którego Klub przedstawił gdynianom i turystom swój dorobek i osiągnięcia. Dla uczestników przygotowano następujące atrakcje: naukę żeglowania dla dzieci na Optimistach, spotkania z trenerami, pływanie na SUP-ach, przejażdżkę RIB-em, spacer historyczny po Klubie poprowadzony przez kpt. Jana Goździkowskiego i spotkanie z olimpijką, reprezentantką YKP Gdynia, Aleksandrą Melzacką, która podzieliła się m.in. wspomnieniami z niedawno zakończonych Igrzysk Olimpijskich w Paryżu⁵.

Warto wiedzieć, że z okazji 100-lecia Klubu powstała nowa strona internetowa: www.ykp.gdynia.pl, na której publikowane są m.in. wspomnienia Klubowiczów obejmujące całość historii stowarzyszenia, a kpt. Jan Goździkowski przygotował monografię *100 lat YKP*. Szczególnie cenną inicjatywą przybliżającą nie tylko historię Klubu, ale także ukazującą ducha sportowej rywalizacji i rolę żeglarstwa w życiu jest wywiad *Pokolenia Olimpijczyków*, dostępny na kanale YouTube YKP GDYNIA. W rozmowie, w której udział wzięli Aleksandra Melzacka, Zdzisław Staniul i Maciej Grabowski, poruszono temat sportu i jego wpływu na życie, roli YKP Gdynia w karierze tych wybitnych sportowców oraz kwestię motywacji. Dodatkowo

³ 100. urodziny Yacht Klubu Polski Gdynia, Trójmiasto.pl, <https://www.trojmiasto.pl/sport/100-urodziny-Yacht-Klub-Polski-n195798.html> [dostęp: 2.04.2025].

⁴ 100 lat YKP GDYNIA: podsumowanie, Yacht Klub Polski Gdynia, <https://ykp.gdynia.pl/2024/11/100-lat-ykp-gdynia-podsumowanie/> [dostęp: 2.04.2025].

⁵ Dzień otwarty YKP GDYNIA – relacja, Yacht Klub Polski Gdynia, <https://ykp.gdynia.pl/2024/08/dzien-otwarty-ykp-gdynia-relacja/> [dostęp: 2.04.2025].

przedstawiono informacje i ciekawostki na temat pozostałych olimpijczyków, którzy reprezentowali Klub⁶. W grudniu 2024 r. działacze YKP Gdynia wzięli udział w ogólnokrajowych obchodach 100-lecia Zarządu Głównego Yacht Klubu Polski w Warszawie, prezentując dorobek gdyńskiego YKP.

Ostatni akcent obchodów, pomimo formalnego zakończenia świętowania uroczystą galą w listopadzie 2024 r., nastąpił 10 lutego 2025 r., w 99. urodziny Gdyni, kiedy to odbył się pokaz premierowy filmu *100-lecie YACHT KLUBU POLSKI GDYNIA* w reżyserii Kryspina Pluty. W poruszającym dokumencie przybliżono historię Klubu i ludzi, którzy latami współtworzyli to miejsce, a dzieląc się swoją pasją i sercem, zbudowali tym samym wyjątkową, wielopokoleniową społeczność. W filmie wystąpili zarówno najbardziej zasłużeni członkowie stowarzyszenia, jedni z najstarszych działaczy, jak i najmłodsze pokolenie Klubowiczów – młodzi żeglarze pływający na najmniejszej monotypowej międzynarodowej klasie jachtów – Optimieście. Podobnie jak wywiad *Pokolenia Olimpijczyków*, również film *100-lecie YACHT KLUBU POLSKI GDYNIA* jest dostępny na kanale YouTube YKP GDYNIA.

Podsumowując, obchody 100-lecia Yacht Klubu Polski Gdynia dały gdynianom, żeglarzom i sympatykom stowarzyszenia niezwykle okazję do zapoznania się z historią YKP Gdynia i jego dorobkiem. Były nie tylko wyjątkowym świętem żeglarstwa, ale także hołdem dla wielopokoleniowej społeczności, która przez dekady budowała tradycję Klubu. Wydarzenia, które towarzyszyły jubileuszowi, podkreśliły znaczenie stowarzyszenia jako miejsca, gdzie sport, pasja i patriotyzm spletały się w jedną opowieść o determinacji i miłości do morza. Przez minione 100 lat YKP Gdynia kształtował charaktery, inspirował kolejne pokolenia i niezmiennie pozostawał symbolem polskiego żeglarstwa. Dzisiejsi Klubowicze, czerpiąc z bogatej historii, z nadzieją i ambicją patrzą w przyszłość, gotowi na kolejne wyzwania i sukcesy. Niech następne stulecie będzie równie owocne i pełne wiatru w żagle!

Bibliografia

- Dzień otwarty YKP GDYNIA – relacja*, Yacht Klub Polski Gdynia, <https://ykp.gdynia.pl/2024/08/dzien-otwarty-ykp-gdynia-relacja/> [dostęp: 2.04.2025].
- Pokolenia Olimpijczyków YKP GDYNIA*, Yacht Klub Polski Gdynia, <https://ykp.gdynia.pl/2024/07/pokolenia-olimpijczykow-ykp-gdynia/> [dostęp: 3.04.2025].
- Polski Yacht Klub*, „Biuletyn Nautologiczny” 1958, nr 4, s. 21–23.
- Sosnowski A.M., *Yacht Klub Polski 1924–1999. Zarys historii i dzień dzisiejszy*, Warszawa 1999.

⁶ *Pokolenia Olimpijczyków YKP GDYNIA*, Yacht Klub Polski Gdynia, <https://ykp.gdynia.pl/2024/07/pokolenia-olimpijczykow-ykp-gdynia/> [dostęp: 3.04.2025].

100 lat YKP GDYNIA: podsumowanie, Yacht Klub Polski Gdynia, <https://ykp.gdynia.pl/2024/11/100-lat-ykp-gdynia-podsumowanie/> [dostęp: 2.04.2025].

100. urodziny Yacht Klubu Polski Gdynia, Trójmiasto.pl, <https://www.trojmiasto.pl/sport/100-urodziny-Yacht-Klub-Polski-n195798.html> [dostęp: 2.04.2025].

AGNIESZKA PAWŁOWSKA-KUBIK
<https://orcid.org/0000-0002-7379-8645>